

Azərbaycandakı İctimai Rəy

Azərbaycan seçiciləri ilə 2006-cı ildə keçirilmiş sorğu üzrə əldə edilmiş məlumatlar

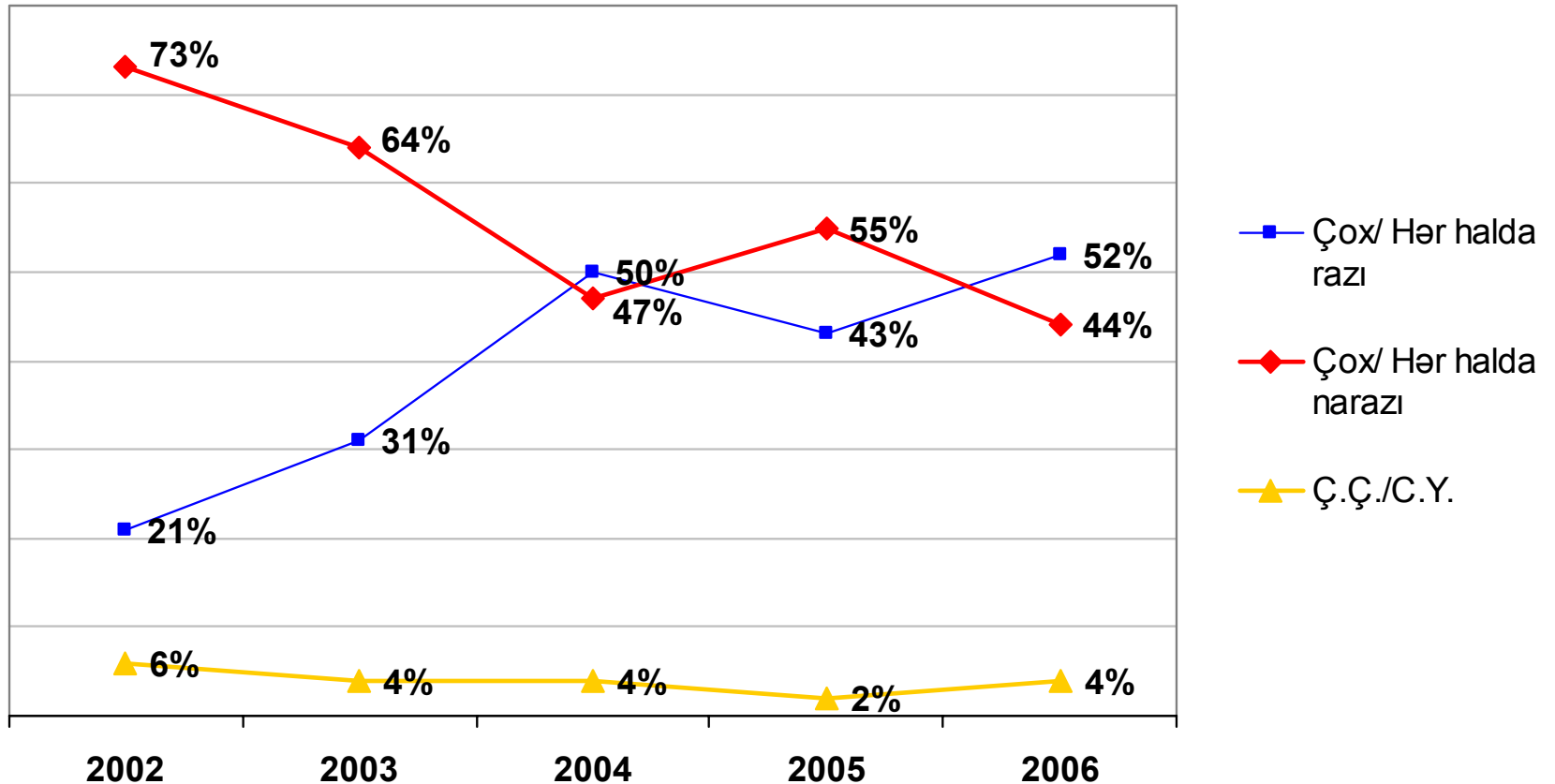
Sorğu IFES tərəfindən, ABŞ-ın USAİD təşkilatının maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilmişdir.

Sorğu haqqında məlumat

- Sorğunun keçirildiyi dövr: 17 noyabr – 20 dekabr 2006-cı il.
- Sorğuda iştirak edən şəxslərin sayı: 1,600 nəfər.
 - O cümlədən, 1400 nəfər əsas iştirakçı; digər 200 nəfər isə ölkənin seçilmiş ərazilərindən olmaqla yoxlama məqsədi ilə sorğuya cəlb edilmişdir.
 - Burada təqdim olunan məlumatlar ölkə əhalisinin yerləşmə məntəqələri üzrə əks olunmuşdur.
 - Nəticələr üzrə mümkün yanlışlıq nisbəti: $\pm 2.75\%$
- Şəhər və kəndlər üzrə sorğu iştirakçılarının bölünməsi: Şəhər (51%), Kənd (49%).
- Cinslər üzrə sorğu iştirakçılarının bölünməsi: Qadınlar (53%), Kişilər (47%).

Ölkədəki ümumi vəziyyətdən məmnunluq

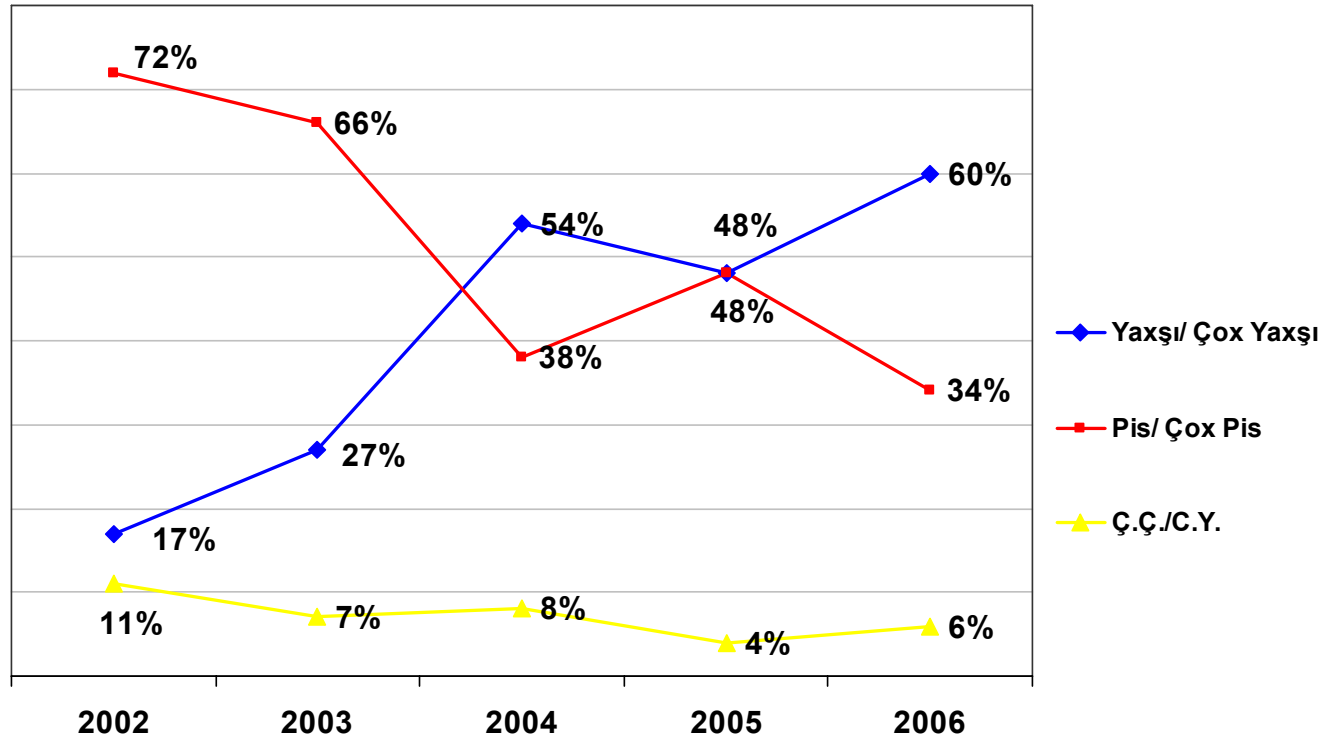
“Siz bütövlükdə Azərbaycandakı hal-hazırkı vəziyyətə necə münasibət bəsləyirsiniz?”

Ölkənin üzləşdiyi ən böyük problemlər

“Sizin fikrinizcə, hal-hazırda Azərbaycan qarşısında hansı ciddi problemlər durur, başqa sözlə ölkənin hansı problemləri Sizi ən çox narahat edir?”

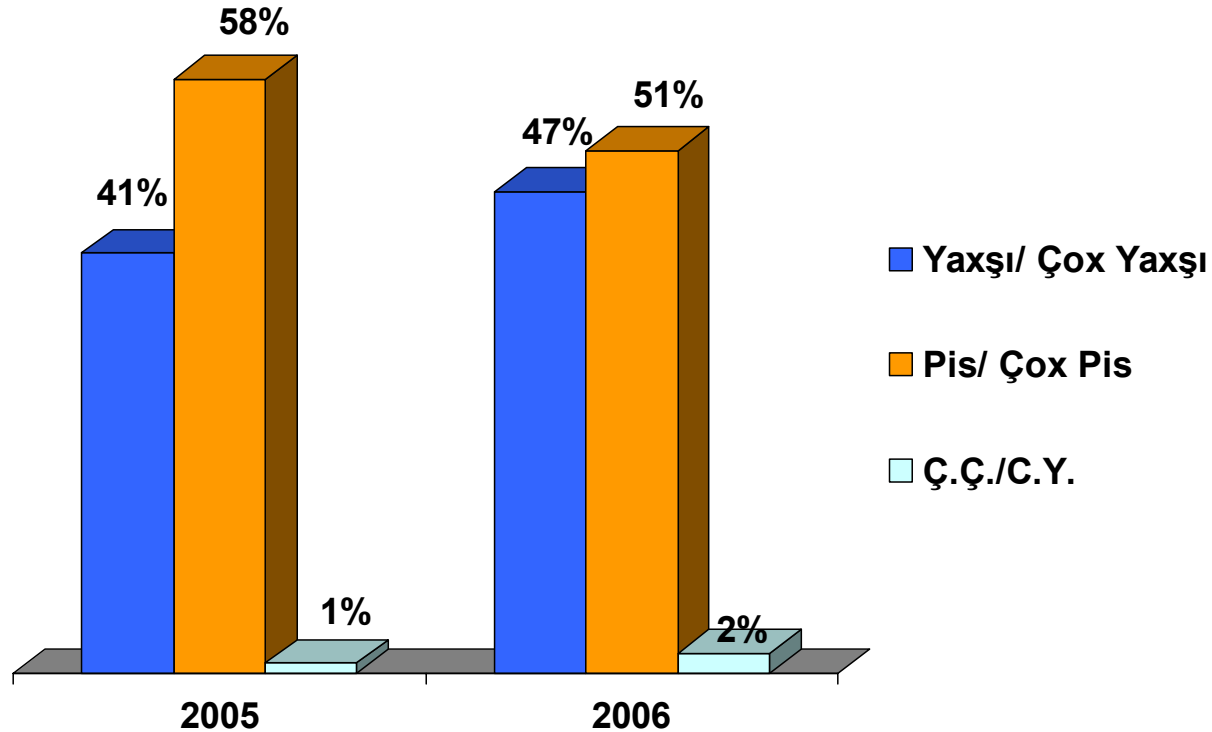
Mövcud iqtisadi vəziyyətə münasibət

“Siz hal-hazırda Azərbaycandakı iqtisadi vəziyyəti necə qiymətləndirərdiniz?”

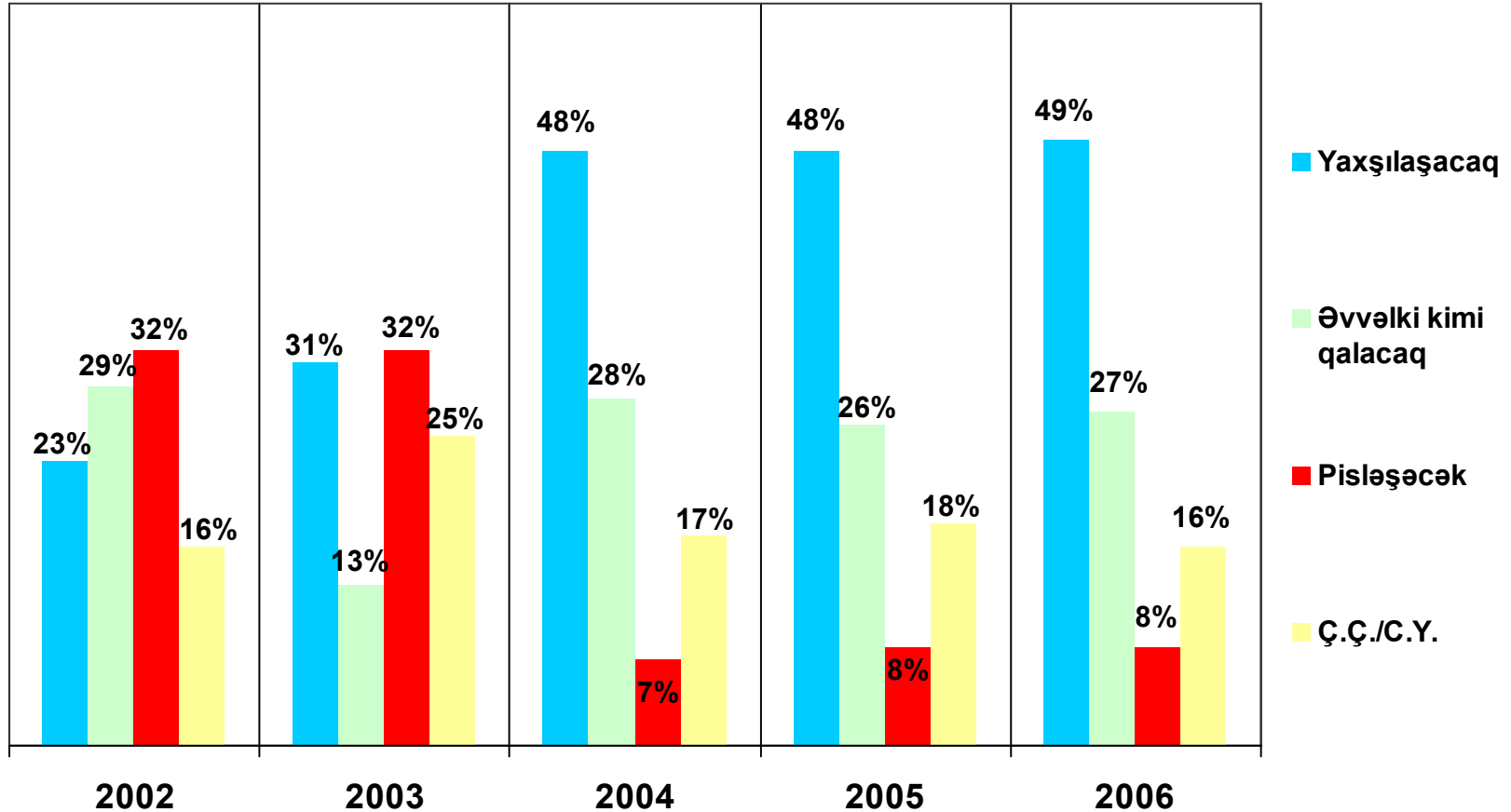
Sorğunun keçirildiyi dövr: 17 noyabr – 20 dekabr 2006-cı il. Əsas iştirakçıların sayı - 1400 nəfər. Nəticələr üzrə mümkün yanlışlıq nisbəti: $\pm 2.75\%$

Ailənin mövcud iqtisadi vəziyyəti

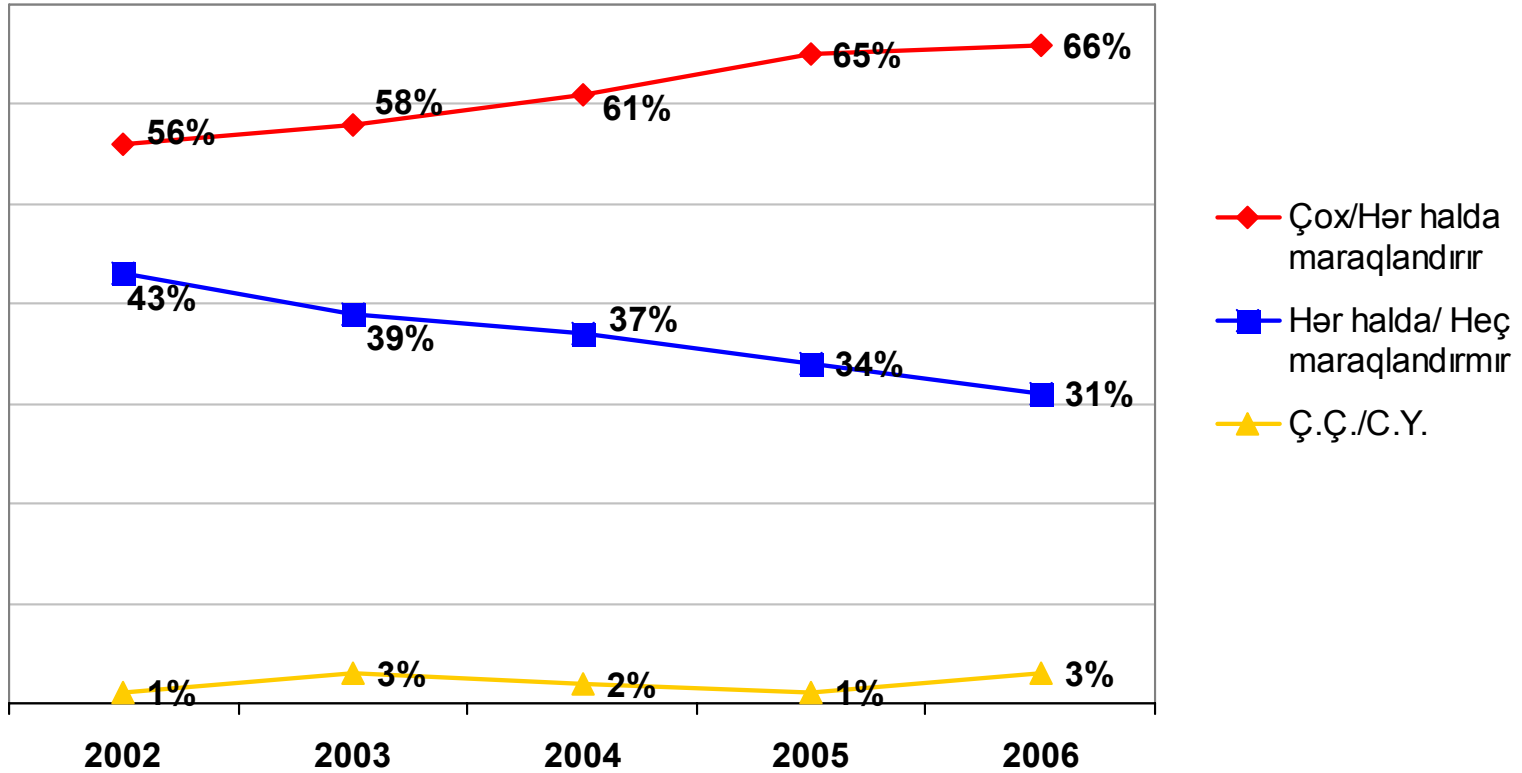
“Siz hal-hazırda Sizin ailənizin iqtisadi vəziyyətini necə qiymətləndirərdiniz?”

Gələcək 12 ay ərzində iqtisadi vəziyyət

“Siz necə fikirləşirsiniz, bir ildən sonra Azərbaycanda iqtisadi vəziyyət yaxşılaşacaq, əvvəlki kimi qalacaq, yoxsa pisləşəcək?”

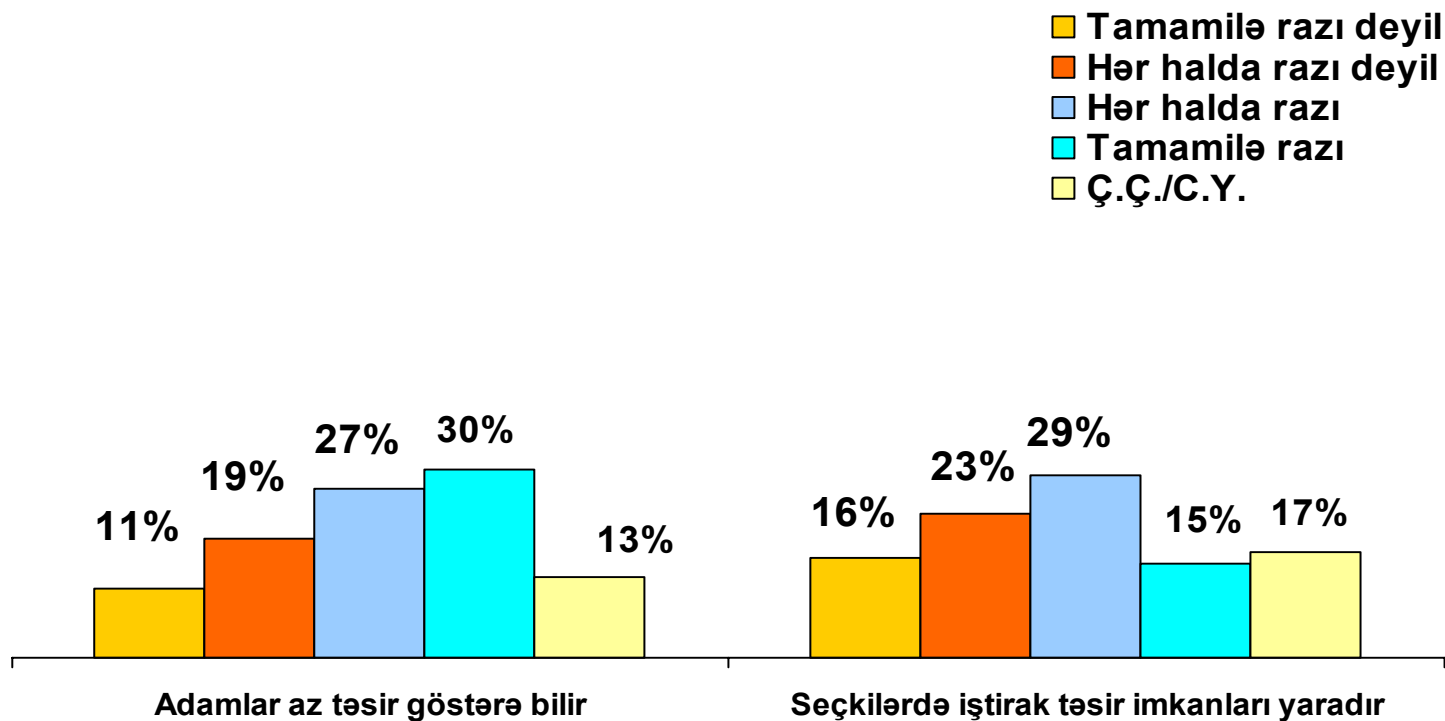
Siyasət və hökumətin işinə marağ

“Zəhmət olmasa, deyin, bütövlükdə siyasət və hökumətin işi Sizi nə dərəcədə maraqlandırır?”

Sorğunun keçirildiyi dövr: 17 noyabr – 20 dekabr 2006-cı il. Əsas iştirakçıların sayı - 1400 nəfər. Nəticələr üzrə mümkün yanlışlıq nisbəti: $\pm 2.75\%$

Əksər azərbaycanlılar siyasi aktivlik və seçki proseslərinin səmərəliliyinə az inanırlar

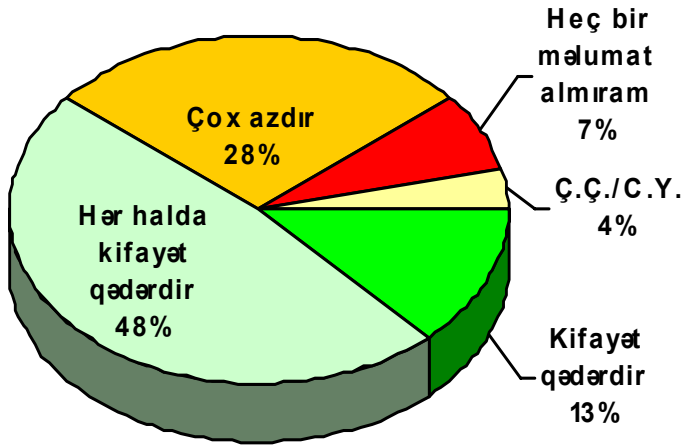
Razılaşırsınız yoxsa yox :

“Mənim kimi adamlar Azərbaycanda işlərin aparılmasına az təsir göstərir, yaxud heç bir təsir göstərmirlər.”

“Seçkilərdə iştirak etmək mənim kimi adamlara Azərbaycanda qərar qəbul etmək proseslərinə təsir etmək şansı yaradır.”

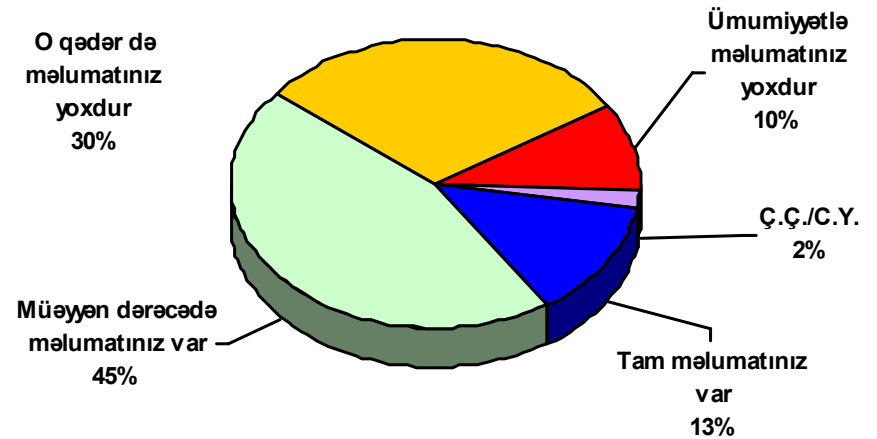
Seçkilər haqqında məlumatlılıq

Səsvermə zamanı doğru seçim etmək üçün tələb olunan məlumatların yetərliyi

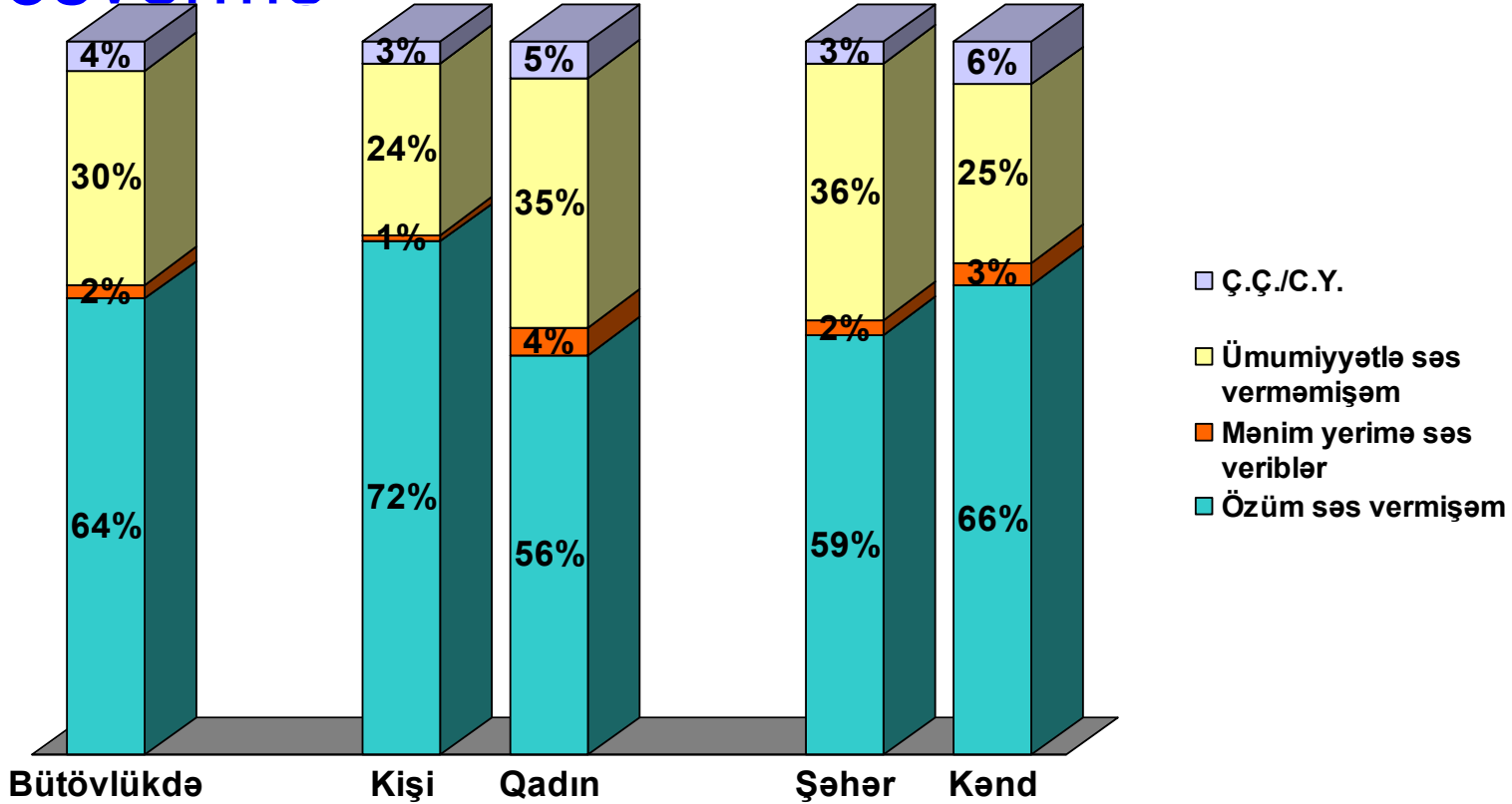
"Zəhmət olmasa, deyin, ölkəmizdə baş verən siyasi proses və hadisələr haqqında Sizin aldığınız informasiya kifayətdirmi ki, seçkilərdə səs vermək vaxtı yetişdikdə düşünülmüş/düzgün seçim edə biləsiniz?" (n=1400)

Seçki prosesləri barəsində məlumatlılıq

"Zəhmət olmasa, deyin, Sizin Azərbaycandakı seçki prosesləri barədə nə dərəcədə məlumatınız var: tam məlumatınız var, müəyyən dərəcədə məlumatınız var, o qədər də məlumatınız yoxdur, ümumiyyətlə məlumatınız yoxdur." (n=1400)

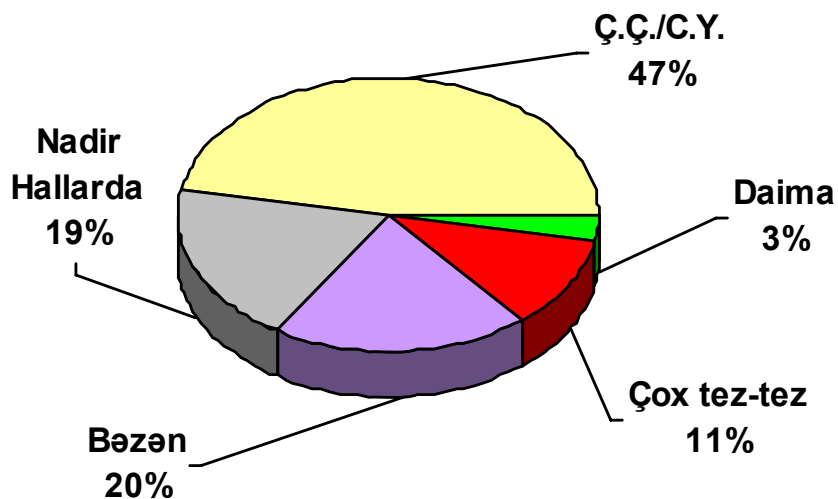
2005-ci ilin Parlament seçkiləri zamanı səsvermə

“Məlum olduğu kimi, elə hallar olur ki, insanlar təkcə öz yerlərinə deyil, həmçinin digər insanların yerinə də səs verirlər. Ötən 2005-ci il noyabrın 6-da keçirilən Milli Məclisə seçkilərdə Siz özünüz səs vermisiniz və ya Sizin yerinizə kim isə başqası səs vermişdir? [Əgər yox] Siz 6 noyabr 2005-ci il Milli Məclisə seçkilərdə səs vermisinizmi?” (n=1400)

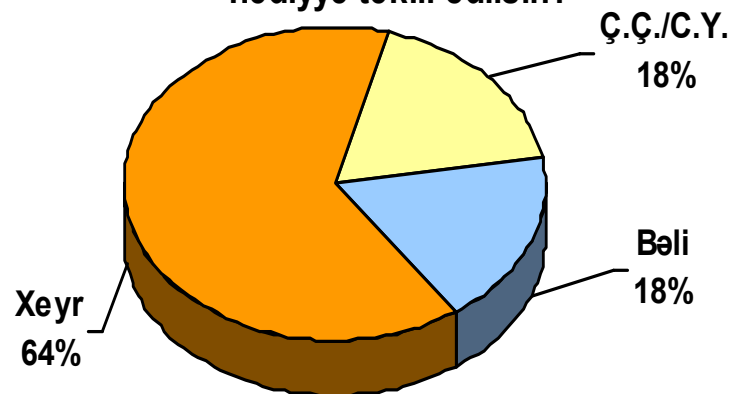
Səs verilməsi müqabilində pul və ya hədiyyə təklifləri (Y)

Belə hallar Azərbaycanda baş verirmi?

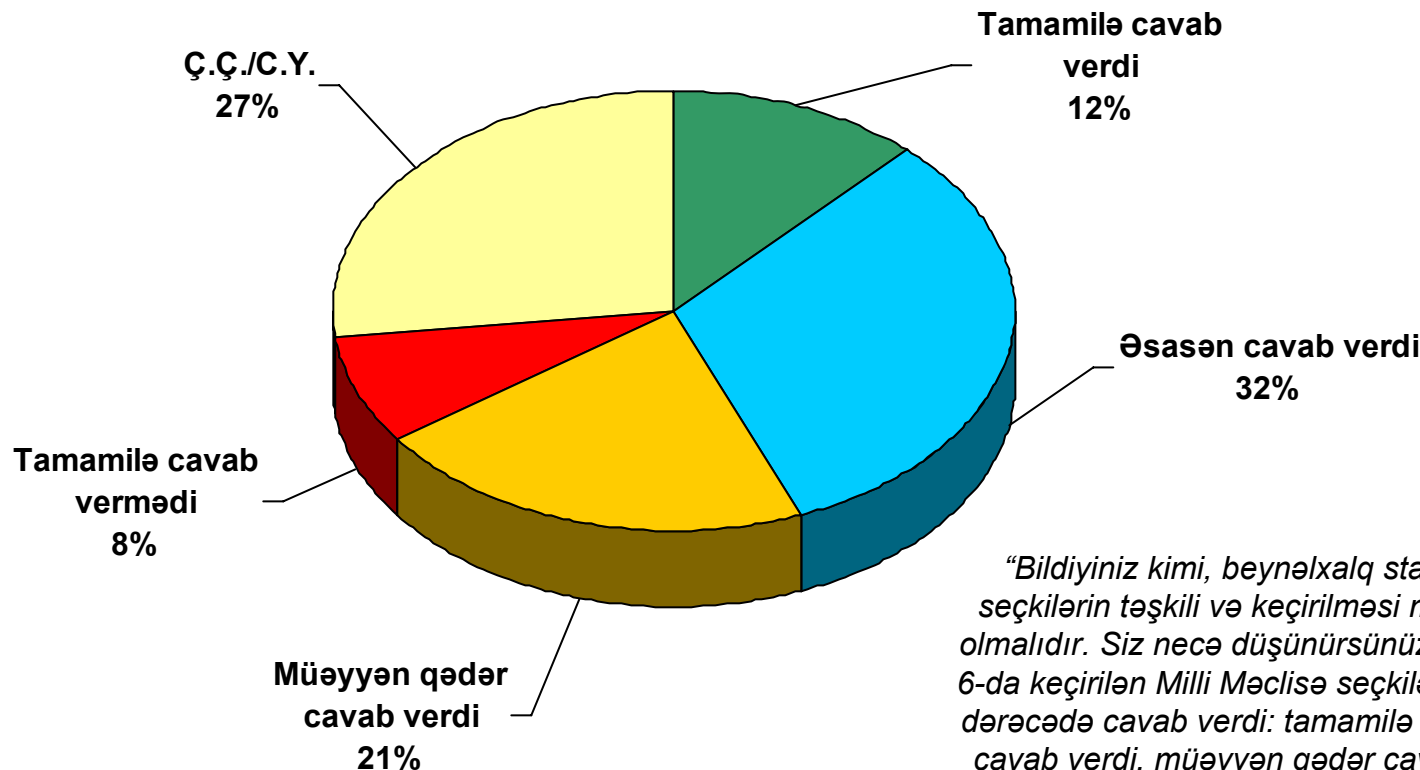
"Azərbaycanda keçirilən seçkilər zamanı elə məlumatlara rast gəlinir ki, bu və ya digər partiyaya və ya namizədə səs vermək üçün adi azərbaycanlılara pul və ya hədiyyə təklif olunur. Siz necə fikirləşirsiniz, belə hallara Azərbaycanda nə dərəcədə tez-tez rast gəlinir: daima, çox tez-tez, bəzən, nadir hallarda?" (n=1400)

Elə bir tanışınız varmı ki, ona Parlament seçkilərində səs verməsi müqabilində pul və ya hədiyyə təklif edilsin?

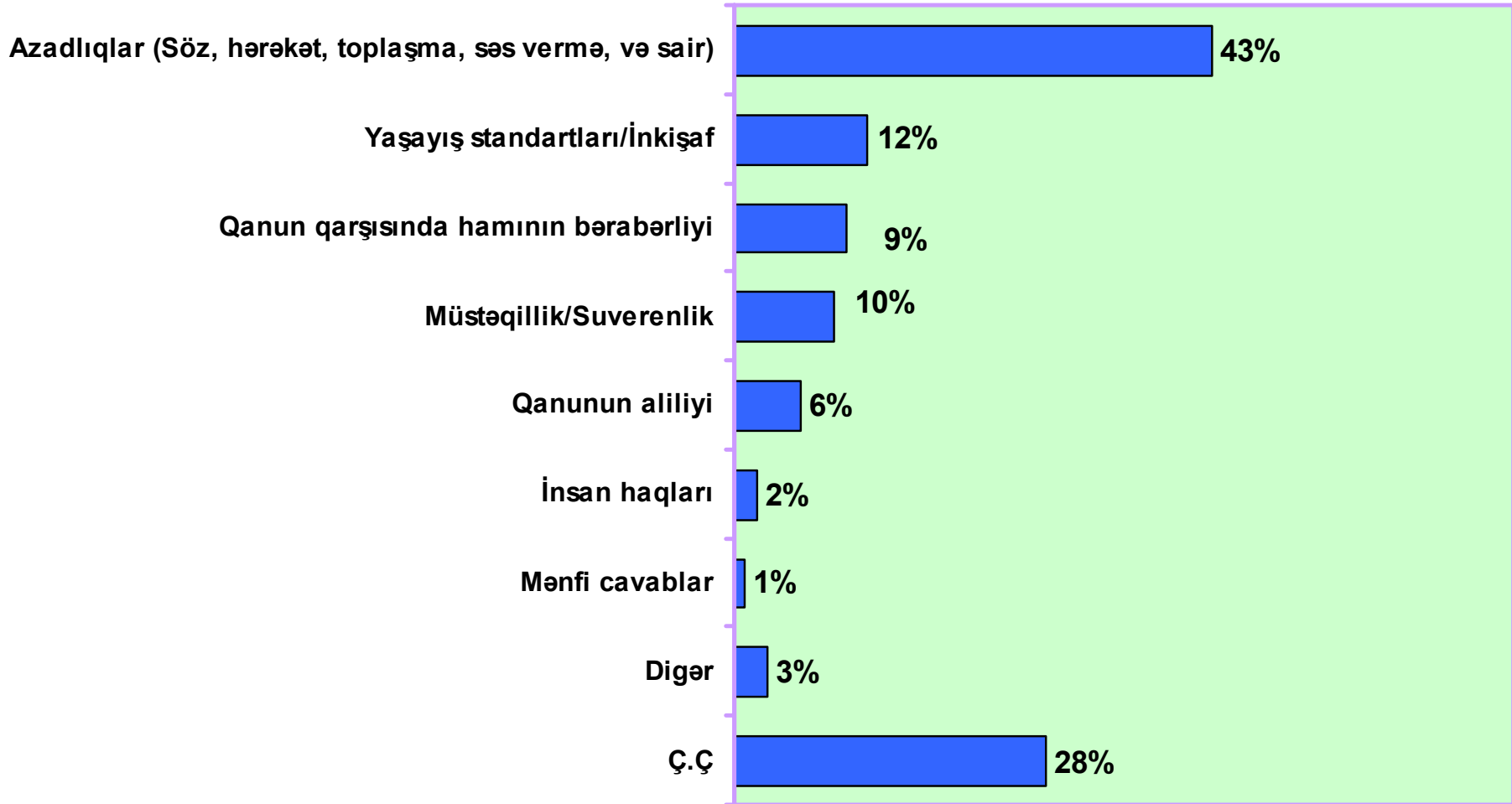
"Siz öz tanışlarınızdan və ya qohumlarınızdan kimi işə tanıyırsınızmı ki, 2005-ci il noyabrın 6-da keçirilmiş Milli Məclisə seçkilər zamanı hansısa partiyaya və ya namizədə səs vermələri üçün onlara pul, hədiyyə və ya digər qiymətli əşyalar təklif olunsun?" (n=1400)

2005-ci ilin Parlament seçkiləri beynəlxalq standartlara cavab verdi mi? (Y)

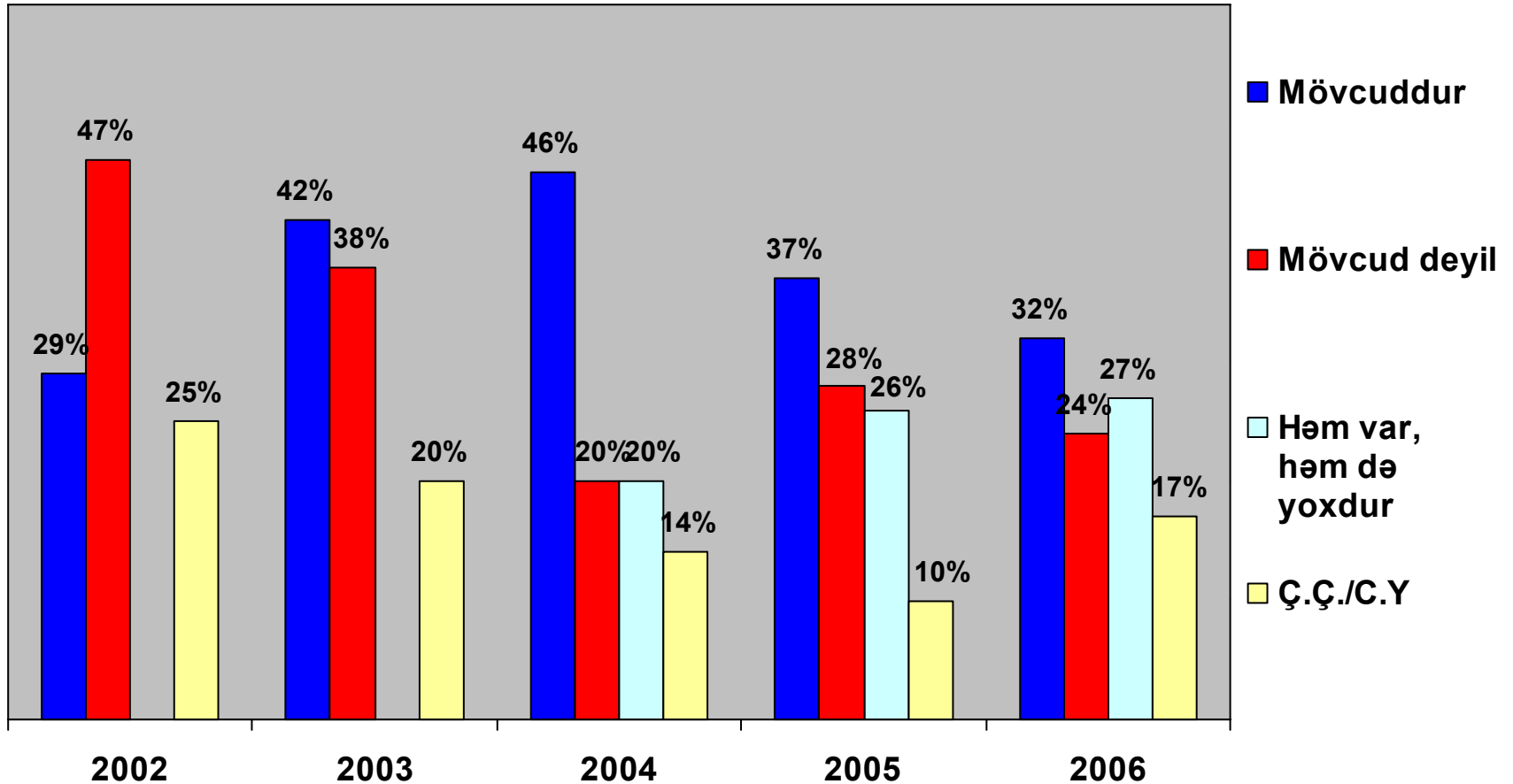
“Bildiğiniz kimi, beynəlxalq standartlara əsasən seçkilərin təşkili və keçirilməsi müstəqil və ədalətli olmalıdır. Siz necə düşünürsünüz, 2005-ci il noyabrın 6-da keçirilən Milli Məclisə seçkilər bu standartlara ne dərəcədə cavab verdi: tamamilə cavab verdi, əsasən cavab verdi, müəyyən qədər cavab verdi, tamamilə cavab vermədi?” (n=1400)

Demokratiyanın mənası

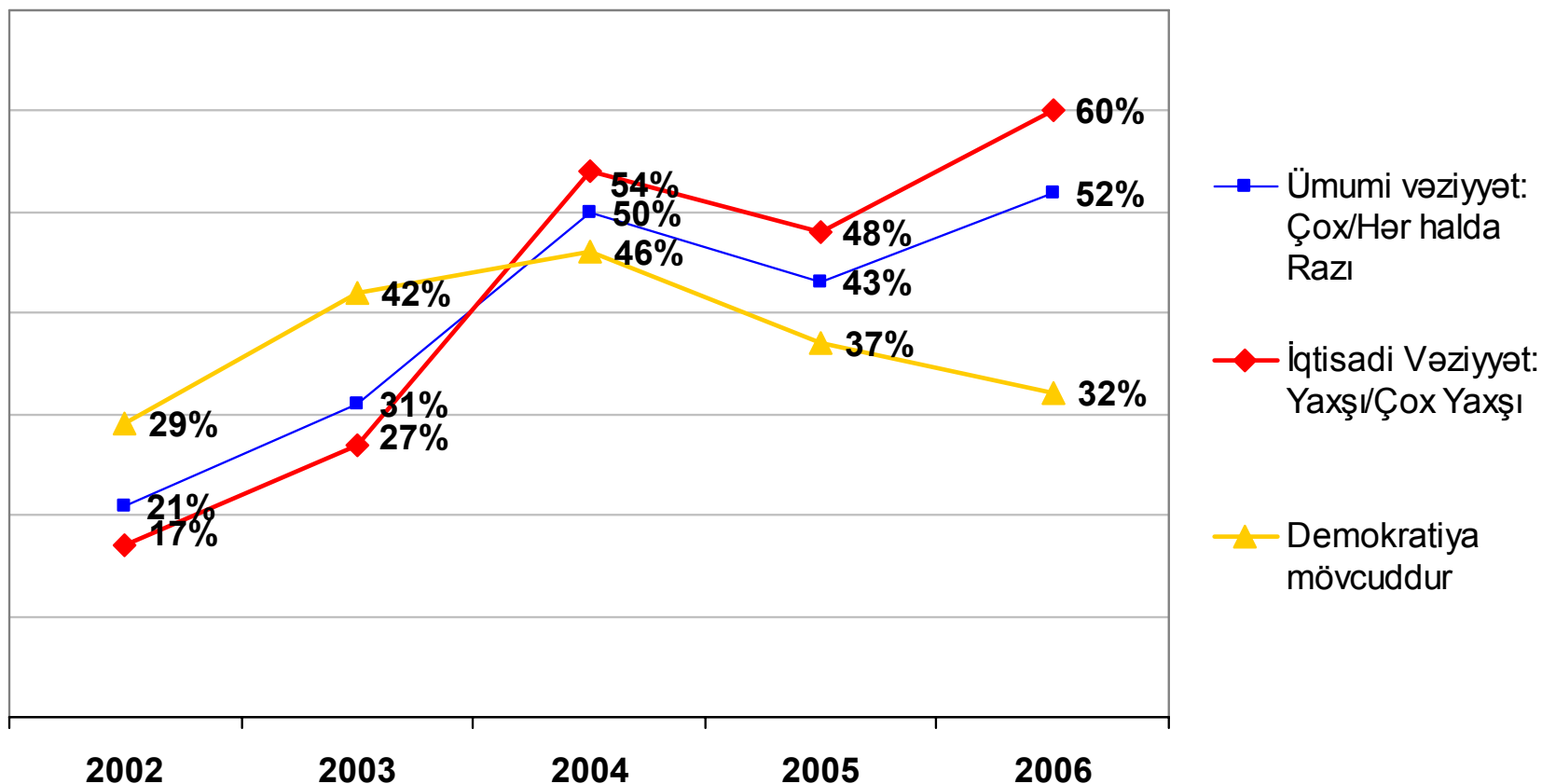
“Zəhmət olmasa, deyiniz, demokratiya şəraitində yaşamaq Sizin üçün nə deməkdir?”

Ölkədəki demokratiya

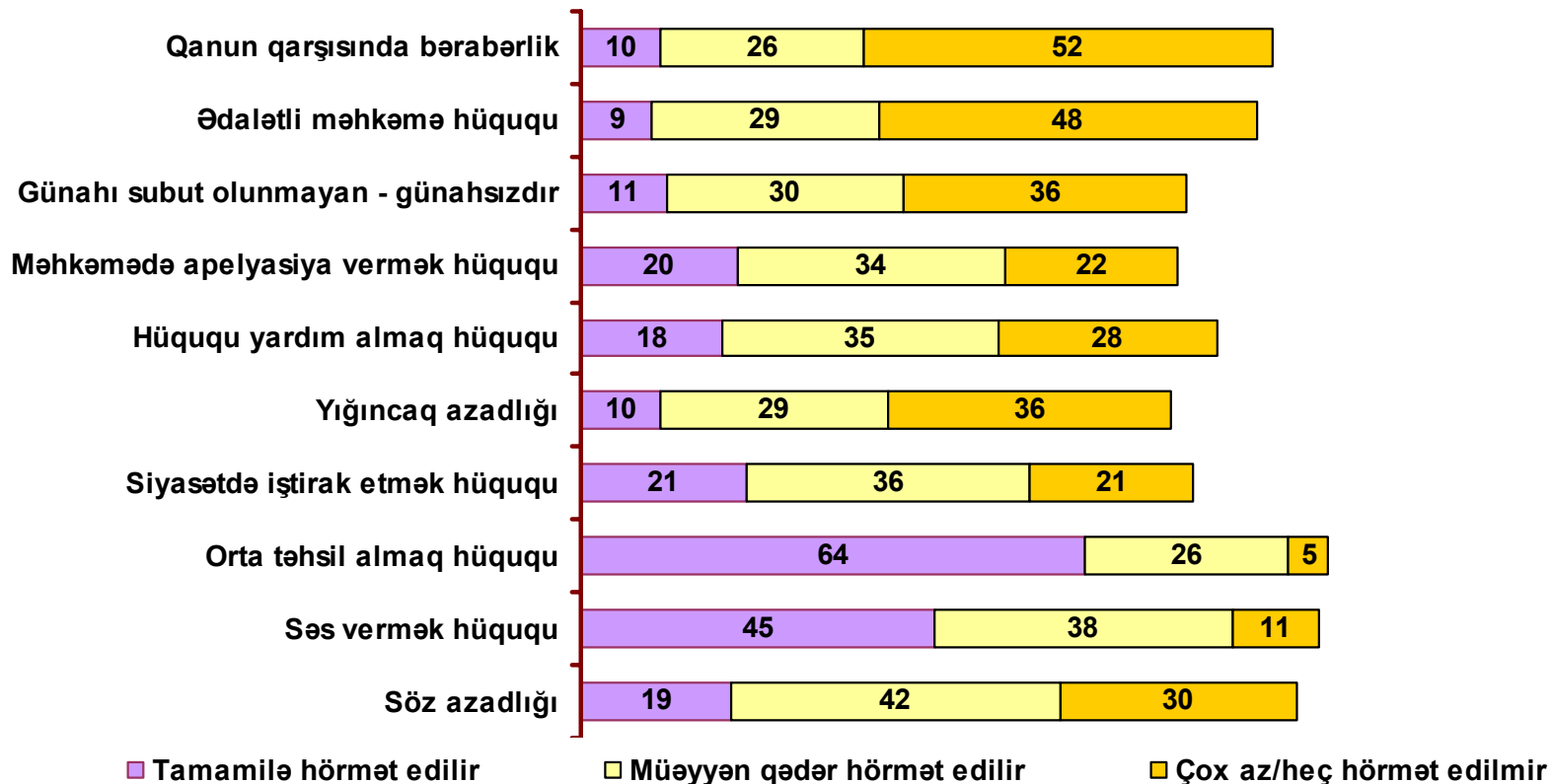

“Zəhmət olmasa, deyin, Siz inanırsınızmı ki, Azərbaycanda bu gün demokratiya əsasən mövcuddur, yoxsa mövcud deyil?”

Ümumi vəziyyət, mövcud iqtisadi vəziyyət və demokratiyanın müsbət qiymətləndirilməsi,

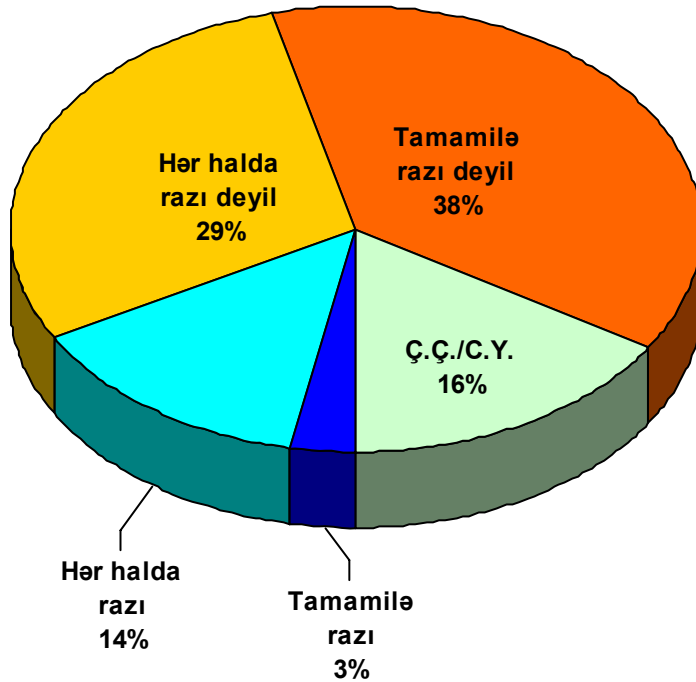

Hüquq və azadlıqlara hörmət (Y)

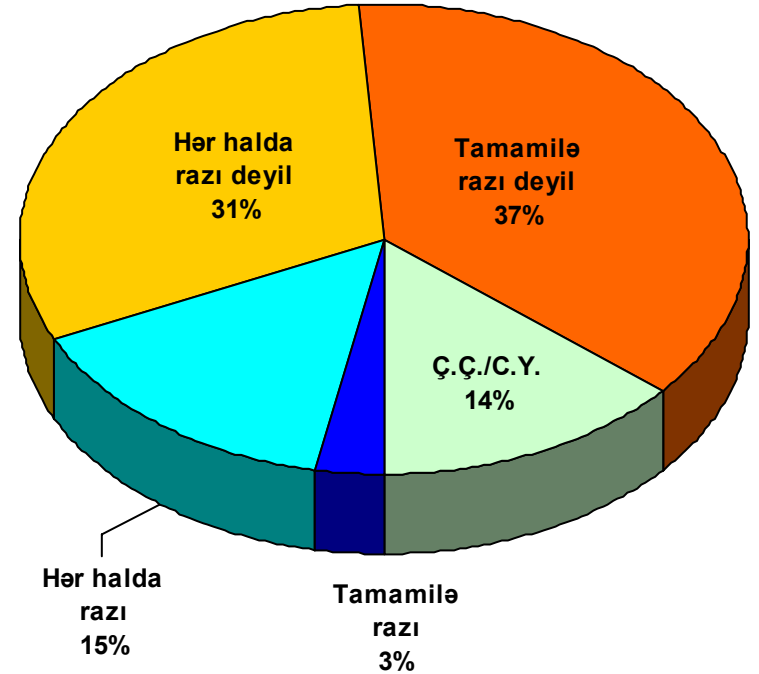

“Azərbaycan hökuməti insanların hüquq və azadlıqlarına nə dərəcədə {Tamamilə, müəyyən qədər, çox az, ümumiyyətlə hörmət edilir} hörmət edir?”

Hüquqlar və demokratiyaya münasibət

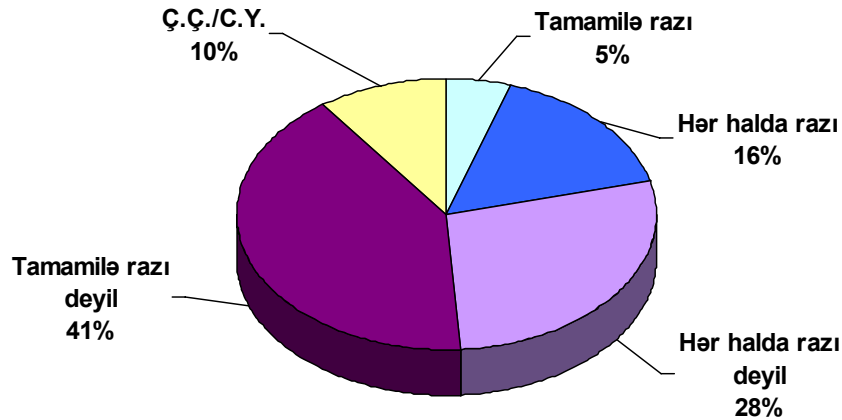
Razılırsınız yoxsa yox :
“cəmiyyətdə qayda-qanun və nizam-intizam yaratmaq üçün insanların siyasi və vətəndaş hüquqlarını məhdudlaşdırmaq lazımdır.”

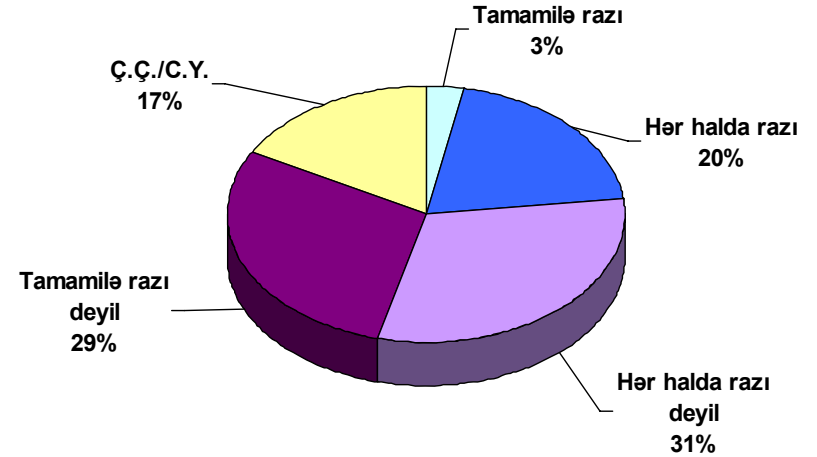
Razılırsınız yoxsa yox :
“İslamın əsas prinsipləri müsəlman ölkəsinin demokratik olmasına əngəl törədir.”

Məhkəmə institutlarına münasibət

2005

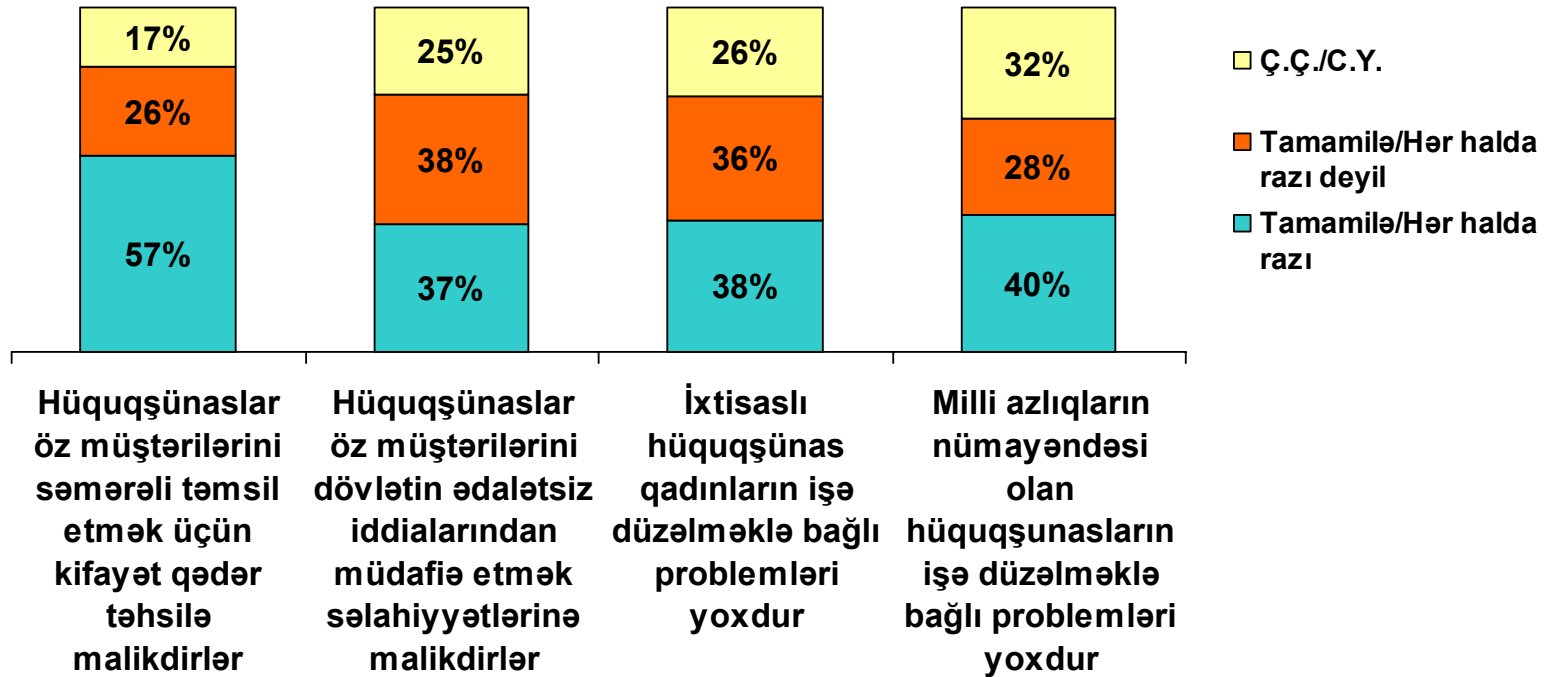

2006

“Siz nə dərəcədə razısınız ki, bizim məhkəmə sistemi qərəzsizdir və ədalət məhkəməsi bütün insanlar üçün eynidir?”

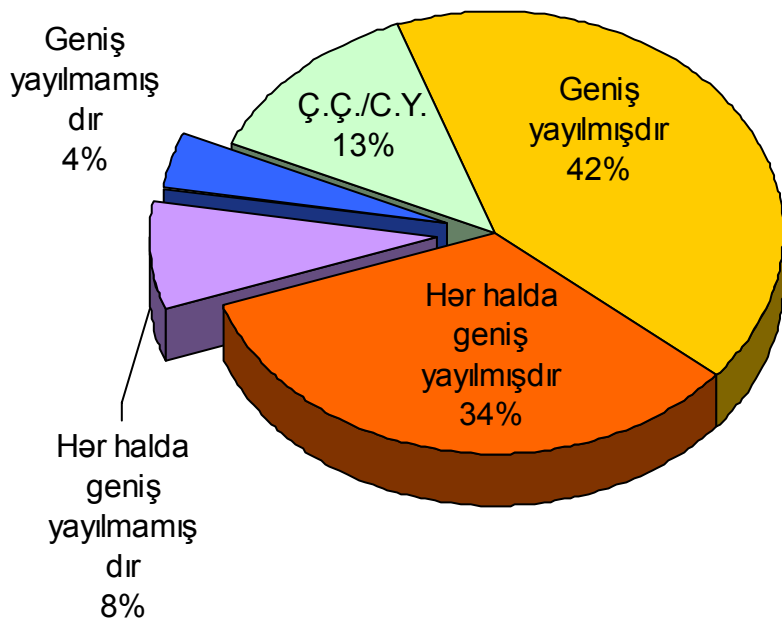
Hüquqşünaslara münasibət (Y)

“İndi mən Sizə Azərbaycandakı hüquqşünaslar haqqında bəzi mülahizələri oxuyacağam. Zəhmət olmasa, deyin, bu mülahizələrdən hər biri ilə Siz nə dərəcədə razısınız.” (n=1400)

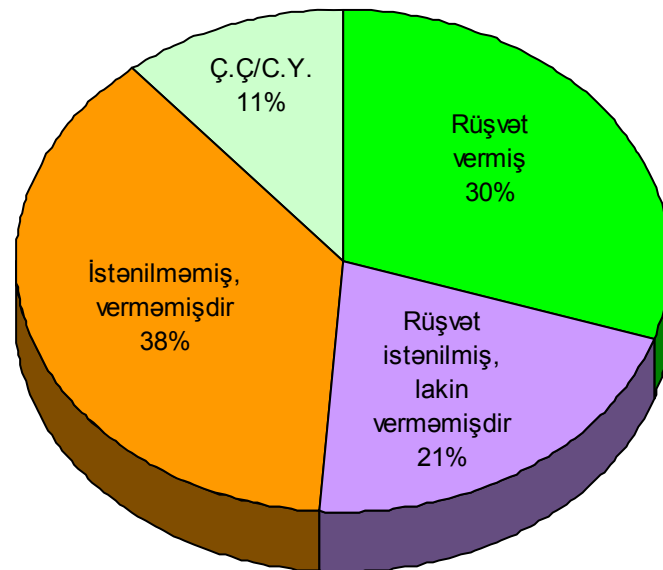
Azərbaycanda korrupsiya

Korrupsiyanın səviyyəsi

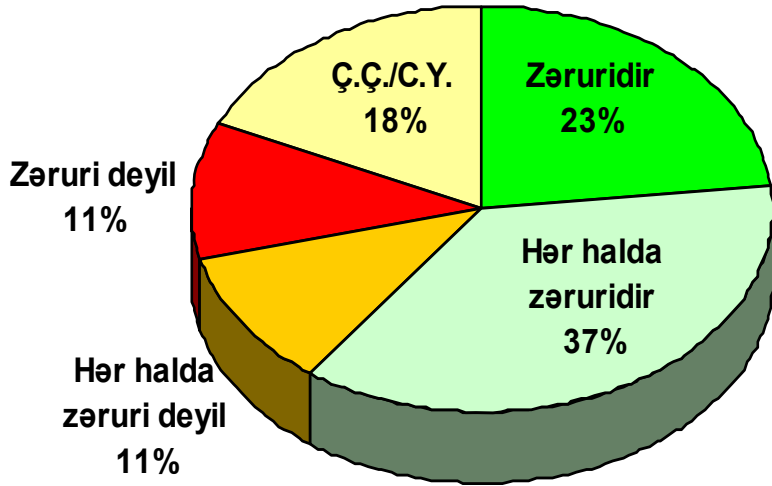
“Zəhmət olmasa, deyin, korrupsiya Azərbaycanda nə dərəcədə geniş yayılmışdır?”

Korrupsiya halı ilə qarşılaşma

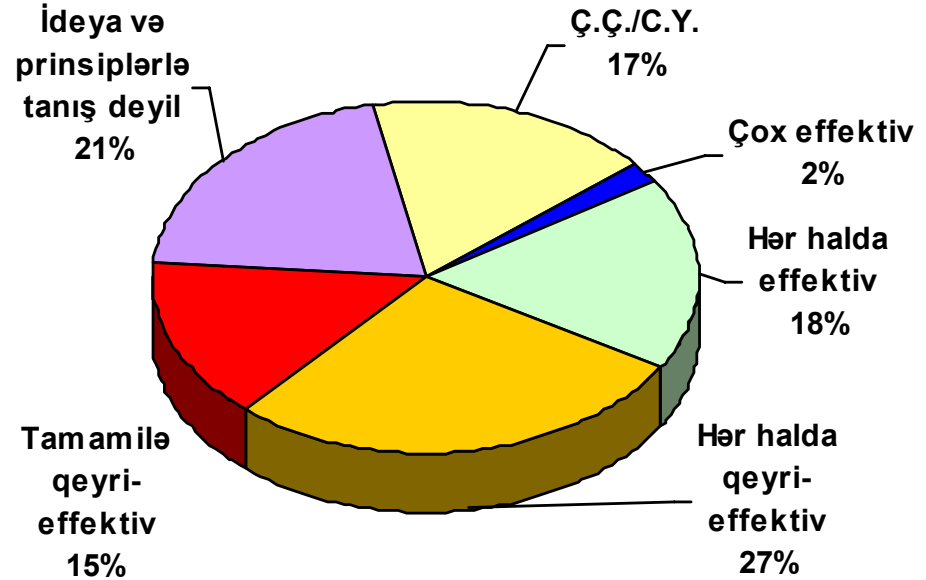

“Zəhmət olmasa, deyin, Siz nə vaxtsa hər hansı bir xidməti əldə etmək və ya cərimədən azad olmaq üçün hər hansı bir məsul şəxsə rüşvət vermisinizmi?” [Əgər yox] “Sizin həyatınızda hər hansı bir məsul şəxsin Sizdən rüşvət istədiyi hadisə olmuşdurmu?”

Siyasi partiyalara münasibət

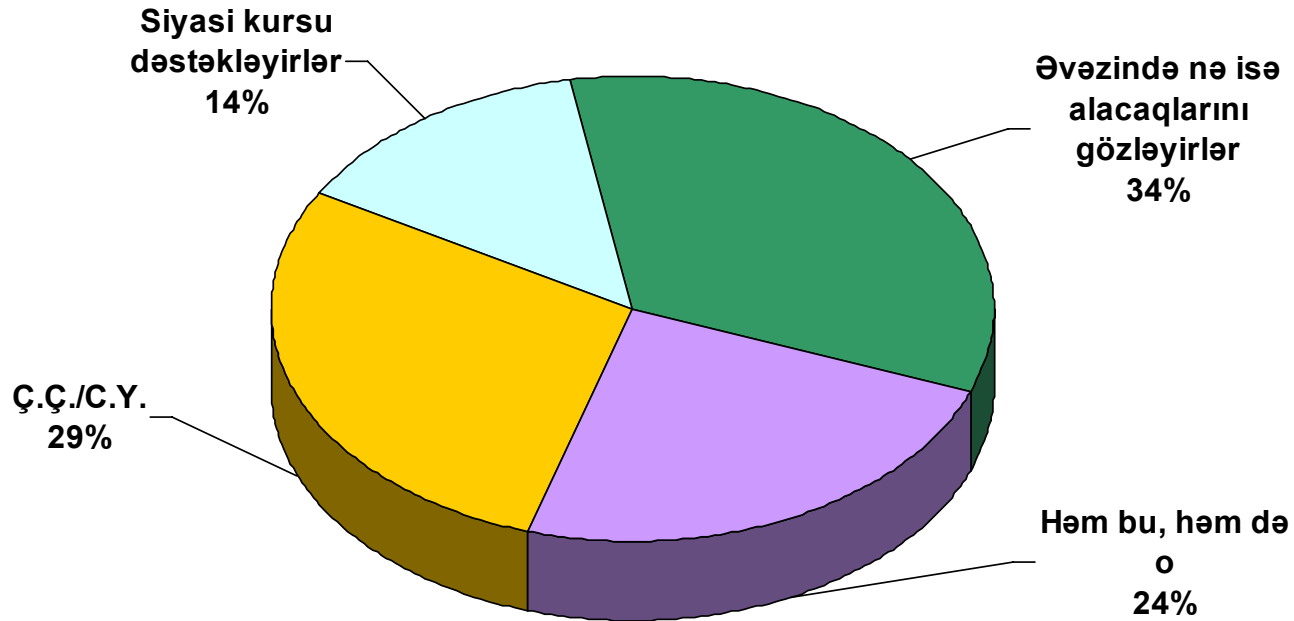

“Zəhmət olmasa, deyin, Azərbaycanda demokratiyanın inkişafı üçün siyasi partiyalar nə dərəcədə zəruridir.”

“Zəhmət olmasa, deyin, Azərbaycandakı siyasi partiyalar öz ideya və prinsiplərini Azərbaycan ictimaiyyətinə nə dərəcədə effektiv təqdim edirlər?”

Siyasi partiyalara maliyyə vəsaiti verənlərin başlıca məqsədləri (Y)

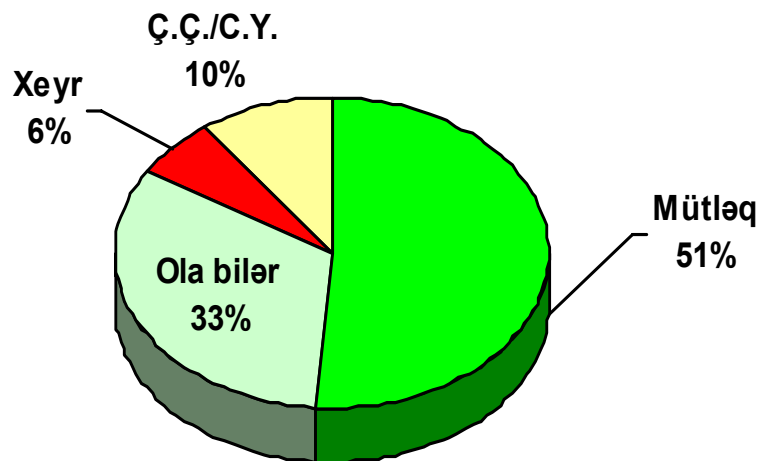

“Siz necə fikirləşirsiniz, siyasi partiyalara maliyyə vəsaiti verənlər hansı məqsədləri güdürlər: onlar partiyanın təşviq etdiyi siyasi kursu dəstəkləyirlər və ya partiyanın hakimiyyətə gələcəyi təqdirdə əvəzində ondan nə isə alacaqlarını gözlədiklərinə görə dəstəkləyirlər?” (n=1400)

Məlumatların ictimaiyyət üçün açıqlanması

(Y)

Partiyalar maliyyə mənbələrini açıqlamalıdırlarmı?

“Siz necə fikirləşərsiniz, Azərbaycanda siyasi partiyalar öz fəaliyyətlərində istifadə etdikləri maliyyə mənbələrini ictimaiyyət üçün açıqlamalıdırlarmı?” (n=1400)

Hökumətdə vəzifə tutan rəsmi şəxslər gəlir və əmlakları haqqında məlumatları açıqlamalıdırlarmı?

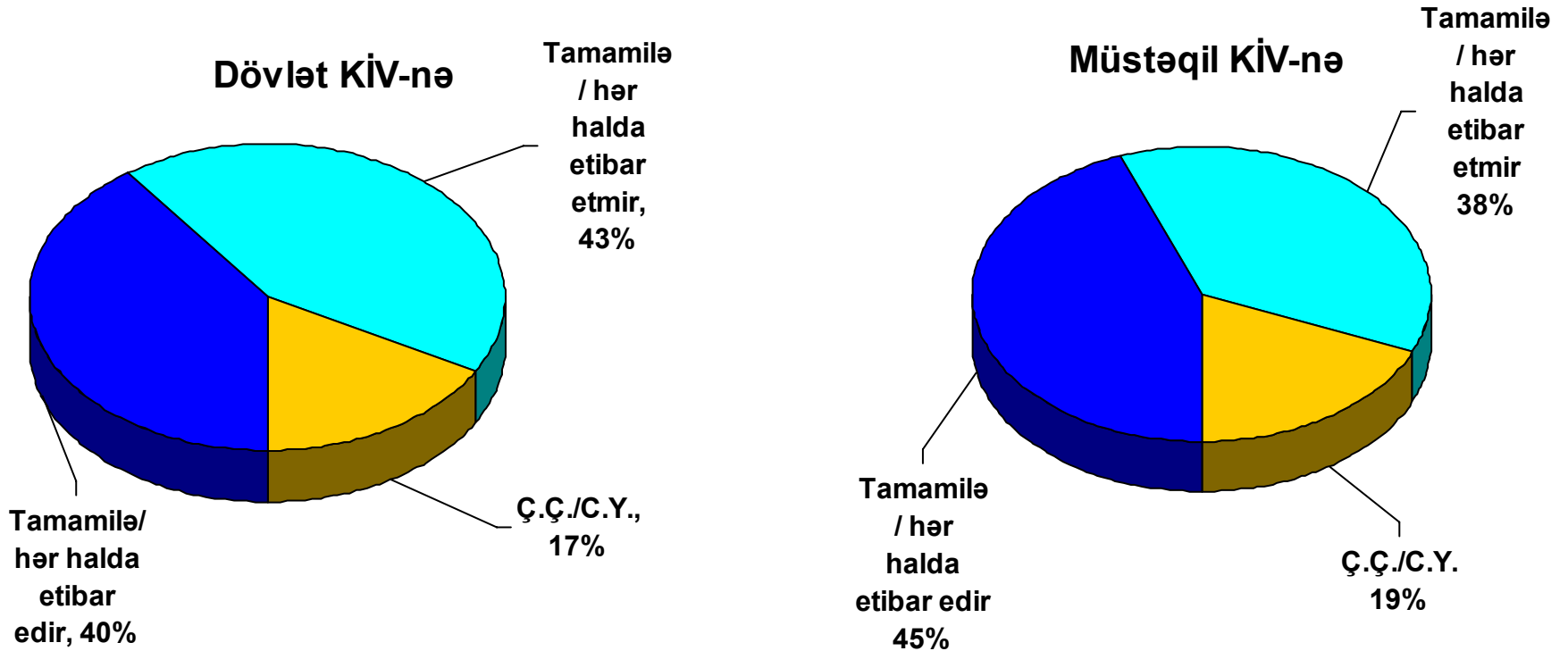

İndi mən Sizə iki mülahizə oxuyacağam, Siz razı olduğunuz mülahizəni mənə söyləyin.

A. “Azərbaycanın siyasətində şəffaflığı artırmaq üçün, ölkənin yüksək səviyyəli rəsmiləri və seçilmiş liderləri hər il öz gəlirlərini və əmlakını açıqlamalıdırlar.”

B. “Ölkənin hər bir vətəndaşı kimi yüksək səviyyəli rəsmilər və seçilmiş liderlər də şəxsi toxunulmazlıq hüququna malikdirlər və öz gəlir və əmlaklarını hər il açıqlamalı deyillər.” (n=1400)

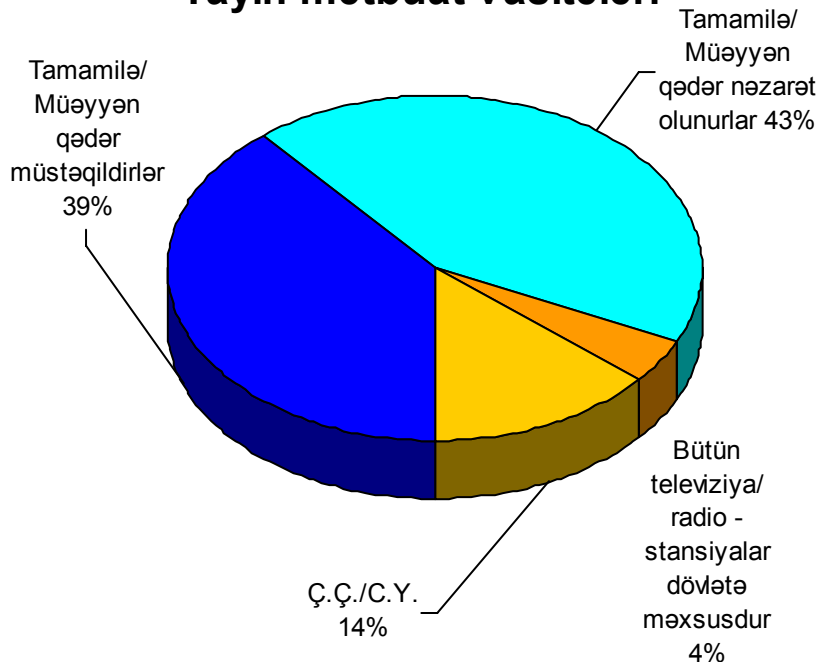
Siyasi proseslərin maliyyə aspektləri haqqında mətbuatın təmin etdiyi informasiyaya etibar (Y)

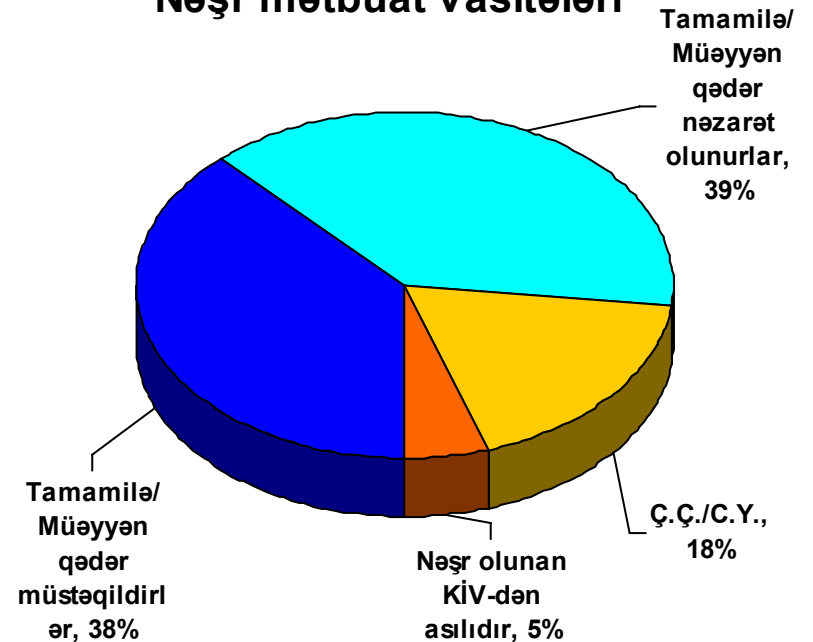
*“Siz Azərbaycandakı dövlət (müstəqil) KİV-nə, onların Azərbaycandakı siyasətin maliyyə aspektləri haqqında obyektiv məlumatlar təqdim etdiklərinə nə dərəcədə etibar edirsiniz?”
(n=1400)*

Özəl mətbuatın azadlığı (Y)

Yayın mətbuat vasitələri

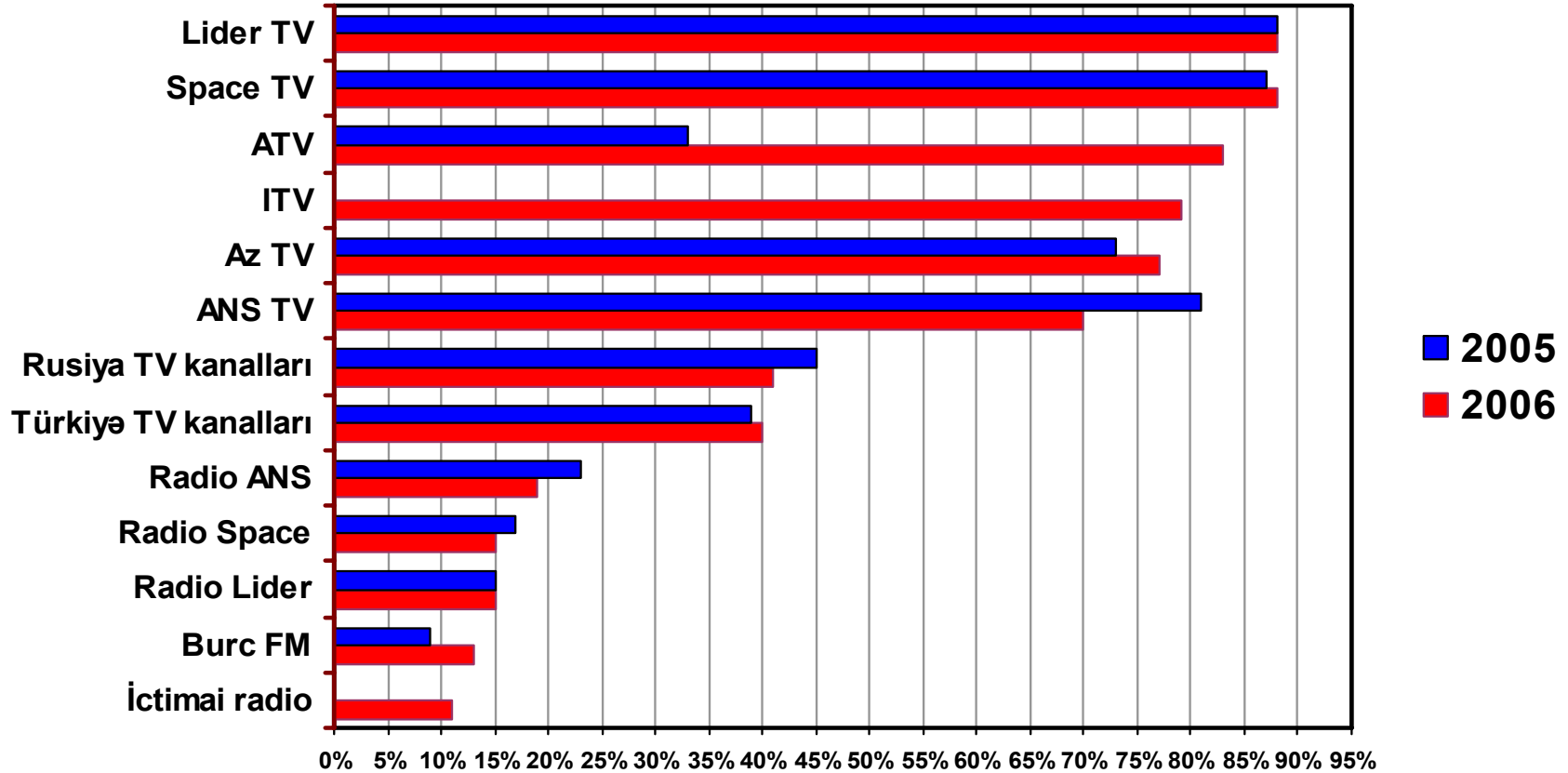
Nəşr mətbuat vasitələri

“İndi gəlin Azərbaycandakı qeyri-dövlət televiziya və radio-stansiyaları haqqında danışaq. Sizin fikrinizcə, bu televiziya və radio-stansiyaları hökumətin nəzarətindən tamamilə kənardırlar, hökumətdən müəyyən qədər kənardırlar, hökumət tərəfindən müəyyən qədər nəzarət olunurlar və ya hökumət tərəfindən tamamilə nəzarət olunurlar?”

“Bəs nəşr olunan qeyri-dövlət KİV-i barədə necə? Sizin fikrinizcə, nəşr olunan KİV-lər hökumətin nəzarətindən tamamilə kənardırlar, hökumətdən müəyyən qədər asılıdırlar, hökumət tərəfindən müəyyən qədər nəzarət olunurlar və ya hökumət tərəfindən tamamilə nəzarət olunurlar?” (n=1400)

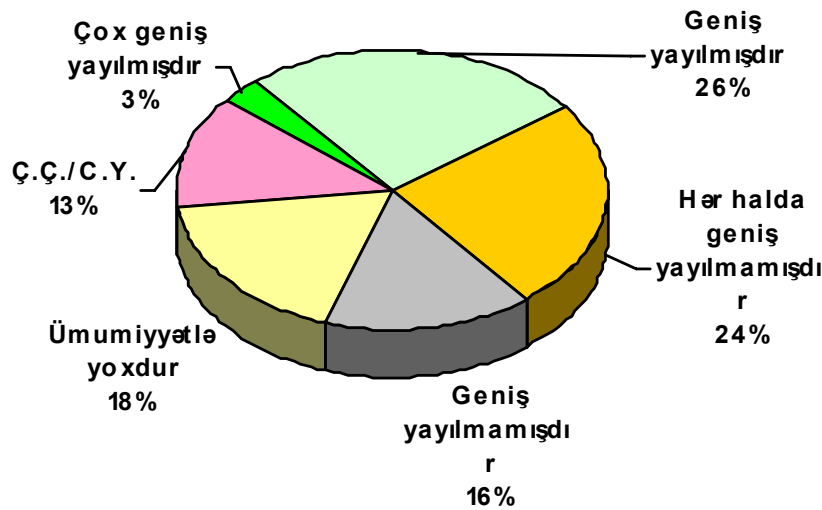
Tez-tez istifadə olunan mətbuat vasitələri

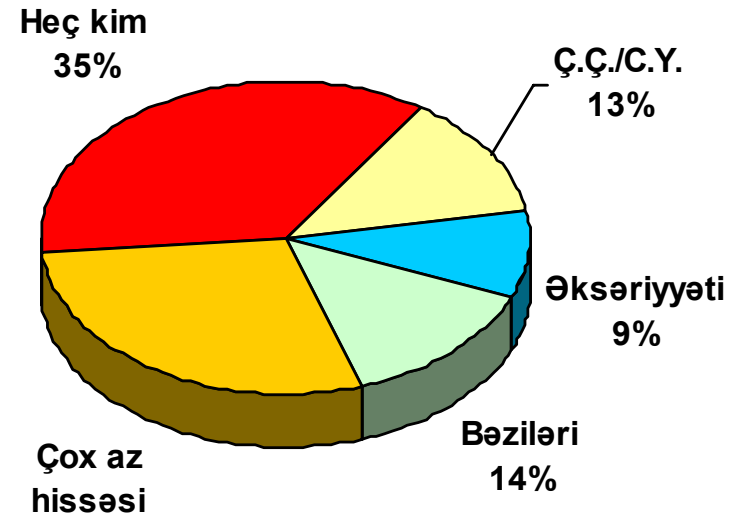
“İndi mən Sizə Azərbaycandakı hadisələr haqqında informasiya əldə etmək üçün, ola bilsin ki, istifadə etdiyiniz bir neçə informasiya mənbəyinin adını çəkəcəyəm. Xahiş edirəm hər bir mənbə haqqında ondan nə dərəcədə tez-tez istifadə etdiyinizi söyləyəsiniz.”

Sorğunun keçirildiyi dövr: 17 noyabr – 20 dekabr 2006-cı il. Əsas iştirakçıların sayı - 1400 nəfər. Nəticələr üzrə mümkün yanlışlıq nisbəti: $\pm 2.75\%$

İctimai xeyriyyəçilik fəaliyyətləri və QHT-lər haqqında məlumatlılıq

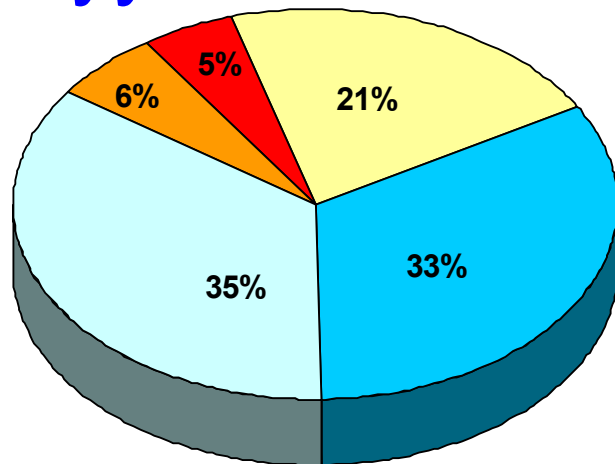

“İndi biz xeyriyyəçilik və başqa ictimai fəaliyyət haqqında danışacağıq. Bunlara yoxsullara, qaçqınlara kömək etmək, tibbi və hüquqi yardım, yerli infrastruktura kömək, seçki və demokratiya haqqında informasiya və materiallarla təmin etmək aiddir. Zəhmət olmasa, deyin, bu fəaliyyət növləri Azərbaycanda üçün nə dərəcədə geniş yayılmış fəaliyyət növləridir: çox geniş yayılıb, hər halda geniş yayılıb, hər halda geniş yayılmayıb, və ya ümumiyyətlə yoxdur?” (n=1400)

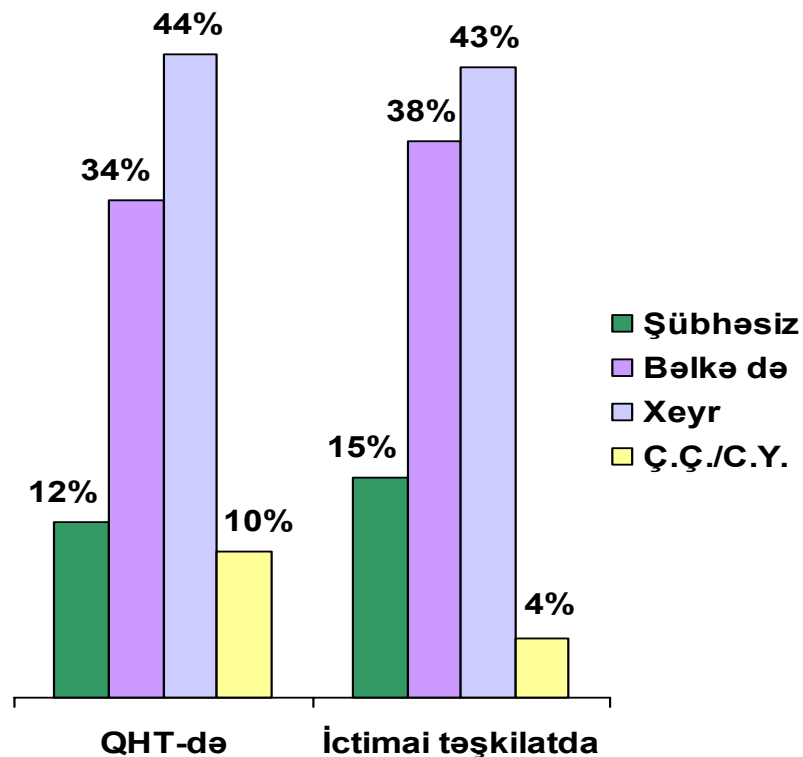
“Gəlin bu fəaliyyət növləri ilə məşğul olan müstəqil təşkilatlar haqqında danışaq. Bu təşkilatları çox vaxt qeyri-hökumət təşkilatları adlandırırlar (QHT). Sizin ətrafınızdakı adamlardan nə qədər bu cür təşkilatlarla tanışdırlar?” (n=968)

QHT və könüllü ictimai xidmət fəaliyyətlərinin vacibliyi

- Lazımdır
- Hər halda lazımdır
- Hər halda lazım deyil
- Heç lazım deyil
- Ç.Ç./C.Y.

“Zəhmət olmasa deyin, QHT Azərbaycana nə dərəcədə lazımdır?” (n=968)

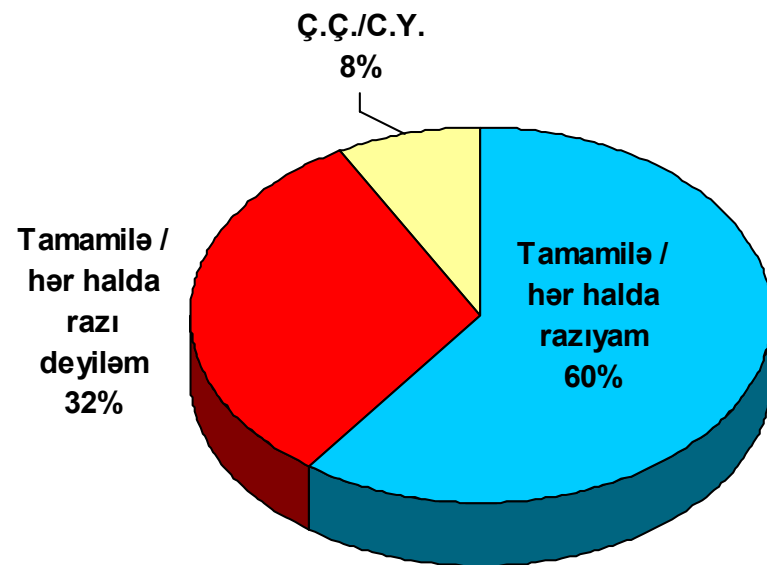
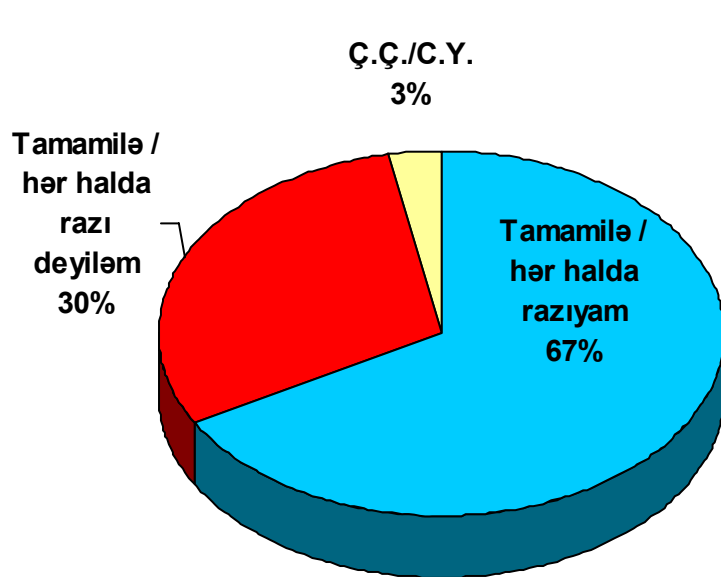
- Şübhəsiz
- Bəlkə də
- Xeyr
- Ç.Ç./C.Y.

“Zəhmət olmasa, deyin, Siz QHT-də (ictimai təşkilatda) müəyyən müddət pulsuz işləmək istərdinizmi?”

Azərbaycanda kişi və qadınların hüquqları eynidirmi?

2005

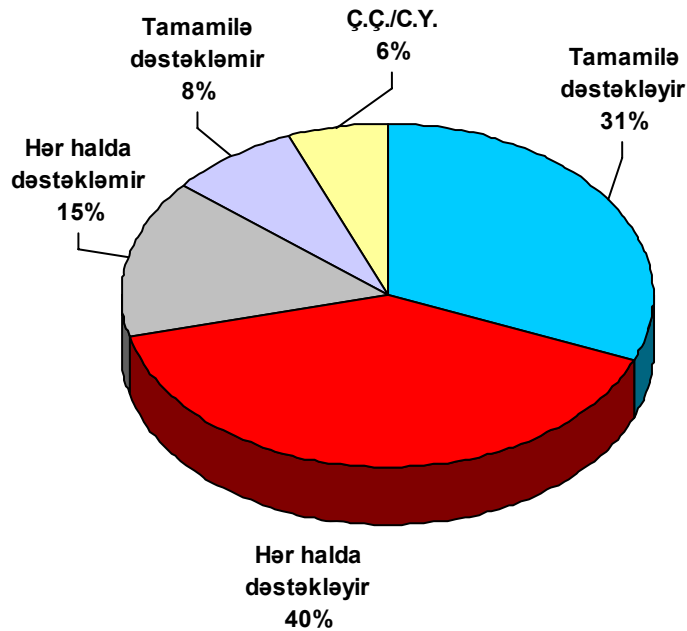
2006

Razılaşırsınız yoxsa yox: "Azərbaycanda qadınlarla kişilərin hüquqları eynidir."

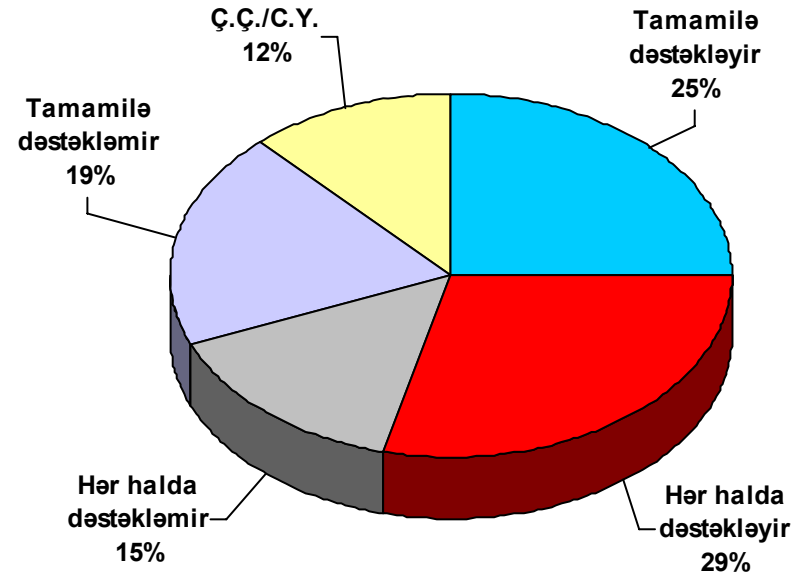
Siyasətdə fəal olan qadınlara münasibət

Qadınların siyasi proseslərdə iştirakına dəstək

“Zəhmət olmasa, deyin, Siz qadınların siyasətə cəlb edilməsini nə dərəcədə dəstəkləyirsiniz?”

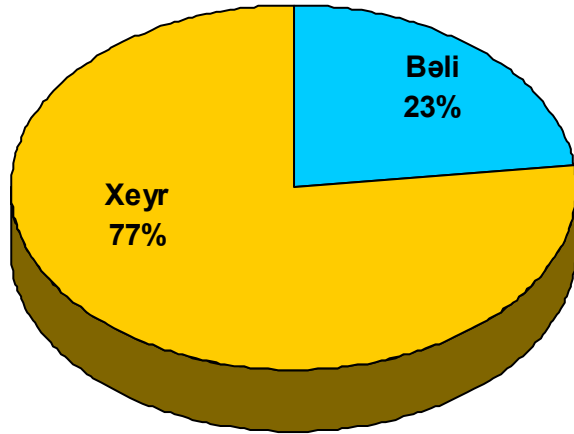
Öz qızının siyasi proseslərdə iştirakına dəstək

“Zəhmət olmasa, deyin, əgər qızınız (əgər qızınız varsa və ya təsəvvür edək ki, qızınız vardır) namizəd kimi siyasətə cəlb olunarsa, Siz onu nə dərəcədə dəstəkləyirsiniz?”

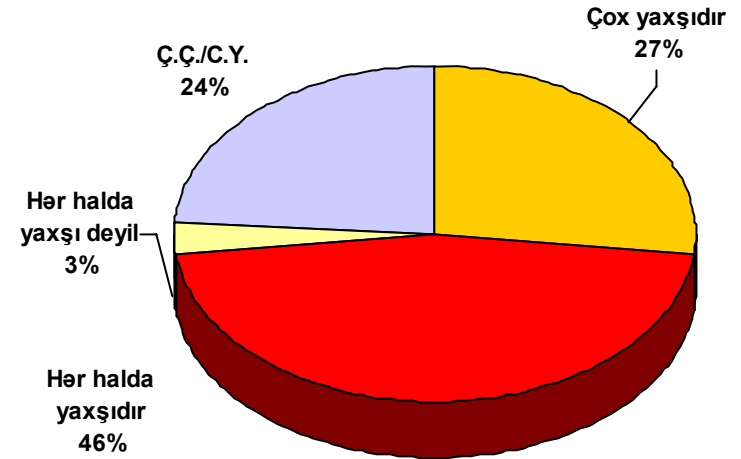
USAID haqqında məlumatlılıq və fikirlər (Y)

USAID təşkilatı haqqında eşitmisinizmi?

“Siz USAID təşkilatı barəsində eşitmisinizmi?” (n=1400)

USAID haqqında təəssüratlarınız

“Ümumilikdə, USAID-ın Azərbaycandakı fəaliyyəti barədə Sizin təəssüratlarınız necədir?” (n=326)